

Sygn. akt V GC 19/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 września 2018r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie V Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Wiesław Kasprzyk

Protokolant : st. sekr. sąd. Marzena Lewicka

po rozpoznaniu w dniu 7 września 2018 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa P. (...) D.

przeciwko : 1. W. (...) w O.

w restrukturyzacji

2. (...) Spółka z o.o. w O.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanych W. (...) w O. w restrukturyzacji i (...) Spółki z o.o. w O. solidarnie na rzecz powoda P. (...) w D. kwotę 128 540,15 zł (słownie: sto dwadzieścia osiem tysięcy pięćset czterdzieści złotych 15/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

- od kwoty 47,88 zł od dnia 17 kwietnia 2018r. do dnia zapłaty

- od kwoty 136.380,04 zł od dnia 14 lutego 2017r. do dnia zapłaty

2. zasądza od pozwanego W. (...) w O. w restrukturyzacji na rzecz powoda kwotę 5 700 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 31 stycznia 2017r do dnia zapłaty oddalając jednocześnie powództwo co do tej kwoty wobec (...) Spółki z o.o. w O.

3. umarza postępowanie w pozostałym zakresie

4. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda 7 259 zł tytułem zwrotu kosztów procesu

5. nakazuje ściągnąć od pozwanych na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Okręgowego w Olsztynie) 5 265 zł tytułem opłaty, od uiszczenia której powód został zwolniony.

Sędzia

Wiesław Kasprzyk

Sygn. akt V GC 19/18

UZASADNIENIE

Po **wód – (...) spółka z o.o. w D.** wniósł, w ostatecznym kształcie swego żądania określonym w piśmie procesowym z dnia 17.04.2013 roku, o zasądzenie od pozwanych **W. (...) w O. (generalny wykonawca)** oraz **(...) spółka z o.o. w O. (inwestor)** kwotę 142 127 zł 92 grosze zł.

W uzasadnienie swojego stanowiska powód wskazał, że umową z dnia 16.06.2016 roku **W. (...)** powierzyła powodowi wykonanie robót budowlanych. Inwestorem tej inwestycji był pozwany - **(...) spółka z o.o. w O.** Całość robót powierzonych powodowej spółce została wykonana i odebrana bez uwag. Powód wskazał, że zgodnie z postanowieniami umowy pozwana spółka (**generalny wykonawca**) uprawniona była do zatrzymania kwoty równej 5% wartości brutto z każdej faktury wystawionej przez niego tytułem zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Połowa zatrzymanego w ten sposób zabezpieczenia podlegać miała zwrotowi w terminie 30 dni od dnia podpisania protokołu odbioru końcowego przez inwestora. Oznacza to, że pozwana spółka zobowiązana do zwrotu połowy zatrzymanego zabezpieczenia, to jest sumę 5700 zł. W konsekwencji na żadaną kwotę składa się suma 47 zł 88 gr tytułem skapitalizowanych odsetek, suma 136 380 zł 04 grosze tytułem zapłaty za wykonane roboty oraz suma 5700 zł tytułem zatrzymanego zabezpieczenia..

Pozwany - (...) spółka z o o w O. (inwestor) wniósł o oddalenie powództwa w całości. Pozwany ten zakwestionował roszczenie powoda co do zasady jakiej wysokości. W pierwszej kolejności podniósł, że jako inwestor nie wyraził zgody na zawarcie umowy podwykonawczej i nie miał nawet świadomości, że takowa została zawarta. Żadna umowa nie została mu przedstawiona do akceptacji wobec czego nie sposób mówić o solidarnej odpowiedzialności inwestora za zobowiązania **(...) w O.**

Pozwany – W. (...) w O. (generalny wykonawca) wniósł o oddalenie powództwa ponad kwotę 131 702 zł 31. Wskazał jednocześnie, że faktura o nr **(...)** została uregulowana w całości. Natomiast faktura **(...)** na kwotę 144 378 zł 99 gr objęta została zarzutem potrącenia na kwotę 3274 zł 91 gr tytułem kosztów dzierżawy pasa drogowego oraz na kwotę 7882 zł 77 gr tytułem kosztów usunięcia wad w robotach wykonanych przez powoda. W wyniku potrącenia do zapłaty pozostała kwota 126 002 zł 31 gr oraz kwota 5700 zł tytułem kaucji zatrzymanej z tytułu należytego wykonania umowy. Łącznie daje to sumę 131702 zł 31 gr

Sąd ustalił co następuje:

Dnia 16.06.2016 roku zawarta została umowa o wykonanie robót budowlanych pomiędzy **W. (...)** jako generalnym wykonawcą a powodem jako podwykonawcą. Zakres robót określono w § 1 umowy. Inwestorem powyższej inwestycji była **(...) spółka z o.o. w O.** Obie pozwane spółki powiązane są kapitałowo i osobowo i w chwili zawierania umowy z dnia 16.06.2016 roku członkiem zarządu obu spółek był **K. W.**

bezsporne

Roboty będące przedmiotem umowy odebrane zostały protokołem odbioru końcowego w dniu 30.12.2016 roku.

bezsporne

Z tytułu wykonanych robót powód wystawił pozwanemu **W. (...) w O.** fakturę nr **(...)** na kwotę 144 378 zł 99 gr. Faktura ta nie została opłacona.

bezsporne

W odpowiedzi na pozew pozwany **W. (...)** podniósł zarzut potrącenia dwóch kwot:

1. 3274 zł 91 gr tytułem kosztów dzierżawy pasa drogowego co zdaniem pozwanego leżało po stronie powoda
2. 7882 zł 77 gr tytułem kosztów zastępczego usunięcia usterek w robotach wykonanych przez powoda.

bezsporne

Na rozprawie w dniu 07.09.2018 roku powód przyznał, że koszt usunięcia zastępczego usterek robotach przez niego wykonanych zamknął się kwotą 7882 zł potwierdzając tym samym skuteczność zarzutu potrącenia co do tej sumy.

bezsporne

Sąd zważył , co następuje:

Strony łączyła umowa o roboty budowlane (art. 647 kc)

Prawną podstawą żądania powoda wobec pozwanego – generalnego wykonawcy jest przepis art. 647 kc a wobec inwestora - art. 647¹ § 5 Kodeksu Cywilnego . na tej podstawie opiera się też żądanie solidarnej odpowiedzialności pozwanych.

Odnosząc się do żądania powoda wobec generalnego w. (...)w O. – sąd stwierdza, iż jest ono uzasadnione do kwoty 134 240 zł 15 gr. Zebrany materiał dowodowy nie budzi bowiem wątpliwości, że powyższe roboty zostały odebrane o czym świadczą protokoły odbiorów, nie budzi wątpliwości fakt, że ostatnia z fakturą nr (...) nie została opłacona . Dokumenty te nie były kwestionowane przez tego powoda jak i fakt braku płatności. Z tego tytułu powód swoje żądanie określił na sumę 142 127 zł 92 grosze (k. 135). Powód z kolei uznał zarzut potrącenia co do kwoty 7882 zł 77. Zatem różnica kwot 142 127 zł 92 gr i 7882 zł 77 gr daje sumę 134 24015 zł , która to kwota jest należna powodowi na podstawie art. 647 kc. W tej sumie zawiera się także dochodzona przez powoda kaucja w wysokości 5700 zł nie kwestionowana przez tego pozwanego.

Sąd nie uznał za skuteczny zarzutu potrącenia co do kwoty 3274 zł 91 gr z tytułu kosztów dzierżawy pasa drogowego. W ocenie Sądu należność ta nie obciążała powoda a wynika to wprost z treści § 6 ust. 22 umowy łączącej strony, której zapis brzmi wykonawca zobowiązuje się do dopełnienia wszelkich formalności związanych z zajęciem pasa drogowego na cele realizacji przedmiotu umowy. Z zapisu tego jednoznacznie wynika więc , że na powodzie ciąży obowiązek dopełnienia formalności związanych z zajęciem pasa drogowego co niewątpliwie sprowadza się do uzyskania stosownych zezwoleń nie oznacza to natomiast obciążenia powoda kosztami zajęcia pasa drogowego. Taki obowiązek z dalszej treści umowy ani z cytowanego zapisu nie wynika. Treść ta nie tworzy obowiązku zapłaty.

Odnosząc si do żądania powoda wobec pozwanego (...) spółka z o.o. w O. sąd stwierdza, iż jest ono uzasadnione do kwoty 128 540 zł 15 grosze. Ten pozwany -inwestor w odpowiedzi na poza kwestionował swoją odpowiedzialność twierdząc, że nie tylko nie wyraził zgody na zawarcie umowy podwykonawczej , nie miał nawet świadomości, że takowa została zawarta. Umowa ta nie została przedstawiona do akceptacji tym samym nie może ponosić odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania generalnego wykonawcy-pozwanego W. (...). W ocenie Ssdu to stanowisko pozwanego świetle zebranego materiału dowodowego a w szczególności dokumentów nie kwestionowanych przez strony w postaci umowy podwykonawczej oraz wyciągów z KRS jest bezzasadne . Podstawą żądania powoda wobec tego pozwanego jest przepis art. 647⁽¹⁾§5 Kodeksu Cywilnego. Przepis ten przewiduje możliwość zawarcia przez wykonawcę umowy o roboty budowlane z podwykonawcą. Z § 5 tegoż wynika że zawierający umowę z podwykonawcą oraz inwestor i wykonawca ponoszą solidarną odpowiedzialność za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę. Głównym argumentem pozwanego na którym opiera uzasadnienie wyłączenia solidarnej odpowiedzialności za zapłatę powodowi wynagrodzenia było to, że generalny wykonawca nie zgłosił oficjalnie powoda jako podwykonawcy, nie przedstawił umowy oraz z dokumentacji , w konsekwencji czego brak było zgody pozwanego w tym zakresie. Zgodnie jednak z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego zgoda wyrażona przez inwestora może przybrać dwie zasadnicze postacie-bierną i czynną. Mianem zgody biernej określić należy sytuację, która wypełnia wprost § 2 powyższego przepisu , a więc inwestorowi została przedstawiona umowa z podwykonawcą wraz ze stosowną dokumentacją a inwestor mając możliwość zapoznania się z dokumentami nie wyraził sprzeciwu w terminie 14 dni od przedłożenia dokumentów. Zgodą czynną może być z kolei szereg sytuacji, w których inwestorowi wprawdzie nie zostały przedstawione wskazane w tym przepisie dokumenty ale wyraził swoją wolę w sposób dostateczny zgodnie z regulacją art. 60 Kodeksu Cywilnego. Jako taką będzie więc można zakwalifikować zarówno sytuację, które inwestora ustnie wyraził zgodę na zatrudnianie podwykonawców jak i fakt tolerowania przez inwestora obecności

podwykonawców na placu budowy. Zgoda wyrażona w § 2 i 3 tegoż przepisu może być wyrażona przez każde zachowanie, które ujawnia ją w sposób dostateczny (Uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29.04.2008 roku sygn. 3 CZP 6/o 8 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 04.02.2011 roku 3 CSK 152 / 10) . Podkreślić należy także powołując się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 04.02.2011 roku sygn. .III CSK 152 /10 , że przepisy art. 647⁽¹⁾ § 2 k.c. nie uzależnia odpowiedzialności inwestora od przedłożenia mu dokumentacji jeżeli wyraża w sposób czynny zgodę na udział podwykonawcy w realizacji inwestycji. Może on uzyskać wiedzę o umowie pomiędzy wykonawcą a podwykonawcą z dowolnego źródła zarówno przed jej zawarciem jak i później.

W ocenie Sądu okoliczności niniejszej sprawy jednoznacznie potwierdzają, że inwestor wyraził zgodę na zatrudnienie powoda jako podwykonawcy prac na inwestycji. Wskazać zatem należy, że umowę o podwykonawstwo z ramienia tego pozwanego podpisał K. W., który był jednocześnie w tym czasie członkiem zarządu obu pozwanych spółek. Znał zatem treść umowy o podwykonawstwo jako inwestor i generalny wykonawca. Piastując w obu spółkach funkcje ich reprezentanta nie sposób wyciągnąć inny wniosek. Tym samym jego odpowiedzialność solidarna z drugim pozwanym co do kwoty 128 540 zł 15 gr jest to oczywista.

Jednocześnie podkreślić należy, iż ten pozwany nie może ponosić odpowiedzialności za zwrot tzw. kaucji gwarancyjnej zabezpieczonej przez pozwanego W. (...), na poczet ewentualnych kosztów usunięcia wad. Treść § 5 art. 647⁽¹⁾kc wyraźnie wskazuje, że inwestor oraz wykonawca ponoszą solidarną odpowiedzialność za zapłatę **wynagrodzenia** za roboty budowlane. Tymczasem w momencie potrącenia z każdej z faktur 5% jej wartości na poczet kaucji gwarancyjnej kwota ta traci cechy wynagrodzenia stając się formą finansowego zabezpieczenia wykonania umowy. Z tego względu, z uwagi na utratę waloru wynagrodzenia , suma ta nie może obciążać inwestora . Oczywistym natomiast jest, że obciążała wykonawca generalnego. Z tych względów kwota 5700 zł zasądzona została jedynie od W. (...) ale jednocześnie oddalono żądanie w tym zakresie wobec pozwanego -inwestora.

Sąd umorzył postępowanie co do kwoty 4 458 zł bowiem w tym zakresie powód cofnął pozew i z rzekł się roszczenia.

O kosztach orzeczono stosownie do treści art. 100 k.p.c. Dokonując ich stosunkowego rozdzielenia stosownie do wyniku procesu.

Sędzia

Wiesław Kasprzyk